

<http://maxminus.weebly.com>

DIOGEN
pro kultura magazin pro culture magazine

<http://diogen.weebly.com>

Da vožnja potraje

Velika većina ljudi u našoj kulturi dobro je prilagođena upravo zato što je ranije i temeljitije od neurotične osobe odustala od bitke za svoju nezavisnost (Erih Fromm)

Vozili smo se veličanstvenim auto-putem Podlugovi-Visoko. Sjedio sam na suvozačevom mjestu. Moj interni monolog, pomoću kojeg pokušavam ovaj naizgled neracionalni svijet objasniti na meni prihvatljiv način su prekidal i refreni strane i domaće pop muzike, koji umu ostavljaju vremena za kratki predah.

Ne mogu se sjetiti gdje smo tačno putovali, ali nije ni bitno. Ne mogu se sjetiti ni ko je bio vozač, ni da li je bilo još putnika. Ni to nije od presudne važnosti. Sjećam se da je automobil bio karavan, dizelaš, sa četvoro vrata i pet sjedišta. Krov automobila je bio poprilično nizak, što je aktiviralo moju klaustrofobiju i hroničnu hiperaktivnost, pa sam krenuo gristi nokte, tj. kožu oko noktiju jer su nokti već toliko izgrizeni da je svaki moj pokušaj da zubima zahvatim prokleti nokat završavao porazom.

Dan ranije je padala kiša, ali je taj dan bilo vedro. Bijeli oblaci su mi izgledali kao sretne ovce, pa sam zamišljao ogromnog prepalanulog starog pastira sa karamelisanim zubima kako se krije iza piramide u Visokom, puši cigare i igra se vlatima trave, bez ijedne brige na svijetu jer zna da su mu ovce na broju.

Vozili smo osamdest-na-sat, što je za vožnju autoputem relativno sporo. Nisam o tome previše razmišljao jer se ionako bojim brze vožnje. U jednom trenutku nas je pokušao preteći crveni Golf, u kojem se nalazio bračni par penzionera sa smrću u očima – onim praznim, tupim pogledima. (Do)Životni saputnici su potrošili sve riječi, poklonili su jedno drugom svu ljubav koju su imali, mišići koji formiraju osmijehe su isluženi, žljezde koje proizvode suze su presušile. Gdje li se oni voze? Gdje to žure? I zašto nas upravo oni pokušavaju preteći? Nisam se mogao pomiriti s činjenicom da oni, koji zajedno imaju oko stope godinu iskustva na ovom svijetu, negdje zaista žure.

Vozač je pjevao jedan te isti refren iritantne kvazi-sevdalinke o neuzvraćenoj ljubavi. Neki ljudi ne znaju kvalitetno šutjeti. Najgluplje se stvari izgovaraju u trenucima kada smrtna tišina ugrožava naizgled bezazleni razgovor o nebitnoj temi. Ljudi moraju konstantno pričati, a cilj razgovora nije bitan. Pričaju da bi sami sebi potvrdili svoje postojanje, kao da će nestati ako ne pričaju. Sagovornik im nije važan jer su sigurni da sagovornik postoji. Mog vozača nije tresla ta potreba. Nije ga mučio “obrnuti silopsizam” u kojem svi postoje osim njega, ali je zato imao glupavu potrebu da pjevuši. I to da sasvim bezbrižno one najotrcanije i najkičastije refrene o nekoj apstraktnoj ljubavi koja postoji samo u pjesmama široke potrošnje, pritom dodajući svoje riječi tamo gdje zaboravi tekst. Sa refrenom u pozadini i dimom cigarete koja se puši iz plastične pepeljara, putovali smo neprirodnom brzinom u metalnom kavezu prema nepoznatom odredištu. Život je lijep i sve je na svom mjestu.

Iz čiste dosade sam, zatvorenih očiju, razmišljao o nedostatku moralnih vrijednosti kod krvoločnih pasa lualica u Sarajevu koji, kako dnevne novine kažu, nasumice napadaju dobre i čestite građane i građanke glavnog nam grada koji ispunjavaju svoje građanske dužnosti. Misao mi je prekinuo prestravljeni krik vozača. Ono što sam vidio, zaledilo mi je krv u žilama. Vozačev izraz lica je izražavao zbunjenost i paniku, vrištao je u nevjerici dok je u žurbi s koljena pokušavao podići otpali volan. U prvih nekoliko trenutaka sam bio toliko zbunjen da zaista nisam imao vremena za paniku. Je li moguće da se vozimo autoputem u automobilu kojem je otpao volan? Sanjam li? Zašto se ovo meni dešava? Čime sam ovo zaslužio? Šta sad?

Zbunjenost nije potrajala dugo. Zamijenila ju je prestravljenost koja je udvostručena u trenutku kada sam primjetio da je vozač osjedio. Svaka dlaka na njegovoj glavi je postala odvratno bolesno bijela. Počeo se moliti Bogu umjesto da smisli neki genijalan mekgajverski plan kako bi nas spasio. Borio sam se da dođem do zraka, plitkim uzdasima sam unosio život u pluća, osjećao sam svoj ubrzani puls u ušima i grlu, tresao sam se kao nikad dotad.

Kad je prvi val panike i nevjerice popustio, opustio sam mišiće vrata i pustio glavu da padne na prsa. Počeo sam duboko disati što je usporilo otkucaje srca. Prihvatio sam svoju neminovnu smrt.

Nisam razmišljao ni o prošlosti, ni o greškama koje sam pravio, ni o stvarima koje nisam stigao uraditi i koje neću nikada imati priliku uraditi. Ni o neprežaljenim ljubavima nisam razmišljao. Jedino što mi je bilo u glavi je da ova vožnja što duže potraje.

***

Razgovor za posao

Jučer me je na razgovor za posao pozvala firma koju cijenim i za koju bih sa zadovoljstvom robovao. Cilj razgovora je procijena mojih sposobnosti i šarma. Odlazak na razgovor za posao je zaista stresan događaj za mene, vjerovatno zbog očite neprirodnosti te vrste socijalne interakcije. Nije to neki pozitivan stres koji će mi omogućiti da se pukom slučajnošću pokažem kao interesantna i pametna osoba koja zna sve i stručnjak je svog zanata. Neće taj stres otvoriti neka vrata u mozgu iza kojih se nalaze sve one misli i dobro artikulirane rečenice koje potencijalni poslodavac želi čuti. Taj stres će zamračiti moju svijest i podsvijet i od mene napraviti neurotičnu budalu, koja je toliko željna dokazivanja i odobravanja da nije u stanju izgovoriti ono što joj je na umu.

Ali nije sve negativno i crno. Poslodavci su bili izuzetno fini, što je otežavalo situaciju jer nisam mogao koristiti cinizam kao štit od neuspjeha. Nisam mogao, s mržnjom u sebi, govoriti o njima kao o zvjerima, iz čijih očiju isijava agresivnost, a iz misli smrt. Oni su bili toliko korektni da mi je bilo muka od njih, pa sam tokom čitavog razgovora kao predator čekao da izgovore nešto što se kosi sa mojim (promjenjivim) moralnim načelima. Čekao sam, ali se to nije desilo. Sve što su izgovarali je bilo na mjestu. Njihovi osmjesi nisu bili isforsirani robotski izrazi lica. Izgledali su kao ljudska bića, zbog čega je nelagoda u meni rasla i prešla u crveno.

Da li je moguće da sam ja priželjkivao negativno iskustvo kako bi eventualni neuspjeh mogao samom sebi opravdati? Ili istina leži u cinizmu koji su pojavljuje kao posljedica kontaminacije vode koja se nalazi u cijevima sarajevskog vodovoda. Cinizam koji se pojavi kod svakog građanina i građanke ovog grada, kod nekih ranije, kod nekih kasnije, ali se pojavi kod svakog od nas, kad tad? Hoće li taj cinizam splasnuti sada kada tu vodu konzumiramo u manjim količinama uslijed nedostataka kišnice? Jesam li ja kriv što sam nesiguran u sebe, ili je to prirodna posljedica niza odbijanja i negativnih iskustava sa osobama koje imaju moć da utiču na moj život? Kako odgovoriti na ova pitanja?

Ono što me najviše zanima, jer imam potrebu da do gole kosti izanaliziram svaku situaciju i svaku pojavu, slijedeće je:

Jesam li ja jedina mlada osoba u ovom gradu koja na svojoj koži, ili bolje rečeno na svojim sivim ćelijama, nosi ožiljke stotinu razočarenja? Ne želim da ispadnem patetičan, ali mislim da sarajevska omladina (svijestan sam da je ovu ružna kategorizacija) nije u stanju uživati u normalni, kao pas koji, uslijed konstantnog maltretiranja, nije u stanju vjerovati homosapiensima i jedva čeka da ga neko napadne, kako bi mu mogao usta razvaliti.

Sve što mi sada pada na pamet je: “sutra je novi dan... ne gubite nadu... poslije kiše izlazi duga... noć je najtamnija pred zoru”... i slični prazni, banalni, fejsbuški izrazi podrške koji su motivirajući jedino maloumnicima, pa čak i njima su previše kičasti.

***

Dabstep

Alipašino Polje. To je Sarajevo. Mjesto kojem je bog rekao laku noć. Hladne i sive nebudere Alipašina Polja presijecaju tamni prolazi, stvarajući zamršeni labirint. Smog je prekrrio sunce i nebo. Sutra ne postoji. Zrak miriše na prošlost, miriše na garež, plin i... majčinu ljubav. Zgrade su ovdje bezosjećajne, vješto kriju činjenicu da su žive, da se u njima odvija hiljadu života, da se u njima plače, smije, vrišti. Između nebudera se nalaze parkovi. U jednom od parkova se nalazi košarkaški teren, sa jednom tužnom klupicom ispod "golog" koša sa kojeg je neki dječak, nečiji sin u buntovničkom zanosu, strgao mrežicu na veliko oduševljenje saučesnika.

Oko crvene, istrošene klupe se okupila budućnost nacije. Trojica srednjoškolaca sa kariranim *burberry* kačketima na glavi. Heroji koji će spasiti naše sutra. Ono što ovu grupicu budućih heroji izdava od ostalih grupica budućih heroja je činjenica da su oni svjesni toga da su posebni. Oni znaju SVE. U ruci jednog od dječaka je joint. Pogledi njegovih drugara i saputnika su uprti prema tom jointu kao da se sva mudrost svih svijetova nalazi u njemu. Njihov je zadatak da tu istinu udahnu, eventualno obrade i izdahom izbace nepotrebno smeće.

Mladić liže stranu jointa, nervozno pljuje na zemlju i otkriva spoznaju: "Jebo majku, ovaj joint je naš život.". Njegove riječi se ne čuju od glasne *dabstep* muzike koja se agresivno probija iz zvučnika *smartphona* položenog na klupi. Mladić ne primjećuje da ga niko nije čuo i nastavlja, zagledajući se u joint: "Kontate? Bog je stvorio sve ovo oko nas.". Rukom pokazuje na sivo-plave nebudere i prolaze, pa se vraća na joint: "Bog je sve stvorio, sve. I mene i tebe i tebe.", govori pokazujući, rukom kojom drži joint, na svoje prijatelje, "...i ove zgrade i ovaj parkić i ovu klupu i zemlju na kojoj je klupa i ovu rizlu i vatru kojom smo upalili joint i sve. Jebi ga sve, kontate?". Buuum, buum, bum, *dabstep* s klupe ne popušta.

Prijatelji gledaju u pod i slušaju "muziku".

Kao da se nalaze u samom centru svemira- Život se odvija oko njihove ose. Tamo se vode se ratovi, vodi se ljubav, ali ne pored klupe. Pored klupe sve staje. Oni uživaju u trenutku. Mladić sa jointom u ruci podiže pogled prema prijateljima i nastavlja: "I šta mi radimo sa onim što je bog stvorio?". Konačno je primjetio da ga ne slušaju. Naizgled mu to ne smeta, marihuna u njegovom organizmu smiruje živce.

"Mi uništavamo ono što je bog stvorio, to je naš pos'o. K'o što ovaj joint vatra uništava tako mi uništavamo sve oko nas. Mi smo požar koji jede sve.", izgovara rečenicu, a lice mu mijenja grimasu. Osmijeh se topi, usne se krive, kapci se skupljaju, obrve podižu. U tih nekoliko sekundi koliko je mladiću trebalo da izgovori posljednju rečenicu, on je ostario. Od sada će, za kaznu, morati kao ožiljak nositi taj izraz lica, taj gorki izraz gađenja. Povlači još jedan dim, opušteno

pljuje trunje, podiže pogled kao dobri kauboj iz starog westerna i glasno izgovara: “E, u pičku materinu. Kurcu pričaš, a muda te slušaju.”.

Prijatelji se trgaju iz opojnog transa marihuane i šamanskog dabstepta. Horski objavljuju čuđenje: “Haaa????”. *Dabstep* se nezaustavljivo nastavlja.

***

Uobičajeno jutro besposličara

Probudio sam se prije sedam, kao i obično, iako nemam absolutno nikakvih obaveza, a ako ćemo biti iskreni obaveze čak ni ne naziru na horizontu. Uglavnom, probudio sam se prerano. Moju ličnu patnju ranog buđenja ću pokušati objasniti ovako: zamislite san bez sna, prazan kao televizor bez signala, sa snijegom i onim odvratnim kšš zvukom.

E, sada zamislite da to statičko stanje, koje traje oko pet-šest sati, prekine tupi udarac šprice u srce, kao ona scena iz *Pulp Fictiona*, kada Vincenet Vega mora oživiti Umu Turman nakon što se ona predozirala. Tako izgleda svako moje jutro, svakog dana se ja vratim iz mrtvih, kao Lazarus. To nije ugodno kao što zvuči, jer za razliku od većine ljudi ja nisam u mogućnosti potrošiti par sati na razbuđivanje i vucaranje, u poluživom zombie stanju. Od onog trenutka kad otvorim oči i sistem se dignu, ja sam živ i spreman. A moje postojanje se svodi na trošenje sati, nakon čega se sati stope u dane, pa dani u sedmice i tako dalje. Svaki potrošeni sat je za mene veliki uspjeh.

To jutro se nije razlikovalo ni po čemu od ostalih jutara. Meterološke prilike su bile nepovoljne, što je kod meteoropata, među kojima spadam i ja, izazivalo glavobolje i opšti osjećaj usranosti. Kao da se majka (maćeha) zemlja sa svojim vjetrovima, atmosferskim pritiskom i gustinom vazduha poigrava sa nama običnim smrtnicima i pokazuje ko je ustvari glavni.

Dok se ja u kupatilu brinem za svoje higijensko i zdravstveno stanje, moj se pas probudi i čeka da ja uđem u sobu kako bi se mogao malo poigrati sa mnom. Da, dobro ste čuli, on je gazda ovog našeg malog svijeta, on odlučuje kada je vrijeme za hranu, kada se igra, kada se izlazi u šetnju, a ja sam pasivni dio ovog odnosa koji je tu da ispuni svaku njegovu želju. Cesar Milan bi rekao da je to nezdrava veza, ali meni to ne smeta, jer mi je drago barem nekoga usrećiti.

Tog jutra sam se mentalno isključio za vrijeme igranja sa njim, po automatizmu sam ga štipao i gurao. Razmišljao sam o licemjerstvu društvenih kritičara, koji se ponose svojim neznanjem, i prodaju sebe kao da su zadnji čuvari bosanskog morala. Dok sam ja tako besciljno luatao sa jedne teme na drugu, moj pas se previše uzbudio, i pogrešno protumačio moje “jaransko” igranje, počeo je da mi siluje ruku. Ne krivim ga, on ponekad jednostavno zaboravi da obuzda svoje tinejderske porive. Trebao mi je pasji labelo (ko je shvatio, shvatio je) služiti kao

upozorenje, ali nisam na to obraćao pažnju. Sa nekoliko sočnih psovki sam se udaljio od njega i sjeo zapaliti prvu cigaru, koju sam, slučajno zapalio naopako, pa je smrad gorućeg filtera ispunio sobu sa jednim od najgorih aroma koje postoje.

Dok se kafa kuhala fantazirao sam da se nalazim na jednoj od onih woody allen večera, tokom kojih intelektualci sjede i iznose svoja mišljenja o prirodi života, o smislu i potragom za smislom. Razgovaraju o visokoj umjetnosti, tumače historiju i pronalaze dobro sakrivene tajne života. U toj fantaziji sebe uvijek vidim kao poznatog pisca/filozofa. Gosti večere se uvijek dive mom intelektu, načinu na koji koristim riječi, slažem ih u rečenice koje se tope jedna u drugu, ne ispuštajući smisao. Svaka riječ je promišljena i nijedna nije suvišna.

Zamišljam sebe u centru burne rasprave o prirodi naroda na Balkanu. Gosti otmjene večere u svojim skupocijenim odjelima pričaju o slabostima Bosanaca, činjenici da su od pamtivijeka bili podređeni drugim, pametnijim i razvijenijim narodima. Jedan Amerikanac na lošem Bosanskom jeziku (pogrešno) citira Mešu Selimovića, i taman kada sam ga krenuo ispraviti, naglim pokretom ruke obaram čašu koja se razbija. S tim se razbila i moja tako lijepa fanatazija. Na to se moj život svodi, na razbijene fanatazije, koje jednostavno ne mogu postojati u harmoniji sa ovozemaljskim, fizičkim svijetom.

***

Šatrologija

Kada je prva pahuljica pala na čelo mladog beskučnika koji se baš u tom trenutku našao na putu ka granapu da novac zarađen za taj dan potroši na zasluženu flašicu viljamovke, grad je izgledao indiferentan, dok su se stanovnici nečemu nadali. Svi su mislili da će prvi snijeg donijeti neku promjenu, da će zrak imati drugačiji miris i ukus. Neki su se nadali da će te tako romantične, slatke bijele pahuljice prekriti i potopiti sve one svakodnevnne, nebitne i dosadne problemčiče koje čine naše živote, a koje ustvari čine srž našeg postojanja. Nadali su se, ali su se zajebali. Miris snijega i svježine se izgubio u mirisu prolivenog sarajevskog piva i znoja veselih građevinskih radnika koji rade na novi futuristički šoping centar u kojemu će sarajke i sarajlije, za samo 89.99 kaemova moći kupiti novi džemper, isti džemper kojeg je Džordž Kluni imao na sebi za vrijeme famoznog intervjuja u kojem se zgražavao nad situacijom u Siriji i humanitarnim propustima u post-revolucijom slobodarskom Egiptu.

Merjem Kurspahić sa Gorice se nije nadala ničemu, ona se odavno ne nada, ona ne razmišlja o budućnosti jer je neobjašnjivi strah utkan u svaku njenu misao. Ona je davno shvatila da je jednostavno praktičnije ne provoditi vrijeme sanjareći. Njena svakodnevnicica je, od kako ona pamti, bila reakcija na strah, ili kako je ona nazivala tu pojavu - olovna magla. Ta pojava nije - u doslovnom smislu te riječi, strah od smrti ili strah od fizičke boli koji su svima nama poznati, ne, Merjem je od uvijek bila napeta, kao da je neko prati, gleda i čeka. Bila je uvjerena da u svakom

datom trenutku, neko može *naiće* i udariti je, ili joj pocijepati majicu. Mrzila je svoju ranjivost. Mrzila je taj osjećaj nedostatka kontrole.

Tridesetogodišnja domaćica, koja nema djece ali zato ima predivnog muža, nije nikada donijela životno afrimirajuću odluku. Nije izabrala gdje će pohađati osnovnu školu, ni srednju, nije bila dovoljno jaka da se izbori za studiranje, jer je njen otac prof. Kurspahic tako dobro izložio svoje arugmenta da se jednostavno morala sa njim složiti. Njen dosadašnji život je ustvari bio serija neizgovorenih želja, potvrđnih klimanja glavom iako se ne slaže, frustracija i raznih kompleksa koju su nastali kao rezultat neispunjenih fantazija. Prijateljice su za nju uvijek mislile i o njoj govorele kao da je najsretnija žena u Sarajevu, jer se udala za pozantog, starijeg advokata koji ne želi djecu, jer ne mora raditi pa ima vremena da gleda kratke klipove sa bebama ili psićima na youtubeu, jer joj dolazi Biba svakog utorka da počisti predivni stan u centru Sarajeva, jer ide u Beč na zimovanje i Tursku na ljetovanje, i tako dalje i dalje bi nastavila razgovarati o tome kako je Merjem sretna, u njenom društvu ili bez nje, što je kod nje izazivalo nelagodu. Naime, Merjem se osjećala kao kriminalac jer je mrzila svoj život, jer je nesretna, bila je uvjerena da na to ona nema pravo pa bi govorila samoj sebi "kako te nije stid? Pa ti imaš sve, a ljudi umiru od gladi", ali joj ta misao o nesreći drugih nikada nije bila utješna, samo bi se gore osjećala jer bi počela razmišljati o tome kako je svijet ustvari grozan i nemilosrdan.

Nikada nije uživala u seriji "Sex i grad" i sličnim kvazi-feminističkim revijama. Negdje je duboko u sebi, iako to nije bila u stanju artikulirati, znala da žene nisu slobodne dokle god svoju sreću traže u materijalnom. Merjem je živjela u najgoroj vrsti društva, najgorem prividu, u kojem se u kolektivnoj podsvijesti krije bolesni fetiš za slobodom. O slobodi se pričalo na svakom čošku, o slobodi su se pisale pjesme, snimali filmove i slavili tu neku slobodnu kao što se slavili voljena osoba. Ali ljudi nisu znali šta je sloboda, jer je društvo u kojem se Merjem nalazila bilo patrijarhalno i šovinističko ili kako diplomati nazivaju takvo društvo: tranziciono. To društvo je bilo kao ne-baš-najbistriji učenik, koji dan prije ispita na pamet nauči dvije rečenice koje mu se čine kao najvažnije za prolaz, pa ih na usmenom ponavlja i ponavlja i ponavlja, svaki put mjenjajući redoslijed istih nekoliko riječi, bez ikakvog razumijevanja materije i bez ikakve želje za shvatanjem jer jadnik zaista ne može razumijeti značaj znanja.

Na svakom *bilbordu* od Vijećnice do Ilidže je pisalo "SLOBODA JE ISTINA", svako slovo je bilo druge boje, što je kod nekih vozača, pri velikim brzinama, znalo izazvati mučninu. Nekadašnji hotel EVROPA, prvi "svjetski" hotel u Sarajevu, u kojem se od početka 20. stoljeća okupljala elita sarajevskog mikrokozmosa kako bi se oko čaja i kolača razgovaralo o filozofskim i socijalnim prilikama tog vremena, je dobio ime "HOTEL FREEDOM", sa malenim američkom zastavom prije slova H i poslije slova F. Flouroscentni znak koji se nalazio na krovu Hotela FREEDOM je bio u crvenim, bijelim i plavim bojama sa zvjezdicama. Sada se njemu okupljaju glumci, pjevači, kontroverzni biznismeni i političari da bi razgovarali o slobodi tržišta, slobodi djelovanja i ostalim vrstama slobode koje se tiču njih.

Merjem je mrzila odlaziti u hotel FREEDOM. Nije joj se sviđao enterijer, nisu joj se sviđali konobari, od kojih je uvijek morala nekoliko puta zatražiti čašu vode, nije joj se sviđala kafa koju služe, a najmanje su joj se sviđali ostali gosti u svojim trodjelnim odijelima ili crvenim svečanim haljinama. Svi su joj izgledali kao likovi sitne buržuazije u nekoj istočnoevropskoj socijalno osvještenoj drami. Merjem je mrzila odlaziti u to okupljalište nove bosansko-evropske elite, ali je morala, jer, kako je njen muž znao govoriti "jebat' ih, možda mi nekad bude zatrebala pomoć nekog od tih papaka" ne primjećujući ironiju u svojoj izjavi. Tako su oni odlazili na kavicu svakog petka u 14:00, pozdravljajući se sa svim redovnim gostima. Pa bi sjedili tačno 45 minuta u tišini, jer su se osjećali kao ribe na suhom u tom sterilnom okruženju i ostavljajući marku u plastični čašu cigančice taktično pozicionirane tačno na ulazu u pocjepanoj original adidas, trenerci koja je, ruku na srce, vidjela i bolje dane, bi odlazili sa onim osjećajem koji pojavi u srcu onog trenutka kada obavite mrzak zadatak.

Prisilni odlasci u hotel FREEDOM su joj bili prihvatljivi isključivo zbog onoga što se dešavalo poslije njih. Naime, Merjem bi se rastala od muža nakon izlaska iz kafana, jer se on volio opuštati sa svojim prijateljima u nekoj birtiji na Vratniku, a znalo se da ona, iz nekog razloga nije bila pozvana. Tako bi se ona pješke uputila nazad na Goricu, gdje ju je čekao prazan stan i ugašen plazma televizor.

Uvijek bi na povratku ušla u haustor jedne od zgrada na Marindvoru, popela bi se na krov, sakrila iza jedne stare fotelje i čekala. Znala bi ona čekati i po nekoliko sati u toj nezgodnoj poziciji, tako da je često ostajala sa ogrebotinama na koljenima ili žuljevima na peti; te nezgode joj nisu smetale ni malo, jer je znala da se žrtvuje za jedinu stvar koja joj život čini prihvatljivom. Vrijeme je gubilo svoj značaj na tom krovu dok se krila kao privatni detektiv iz noir filma, adrenalin joj je povećavao puls i besciljne misli su letjele nezaustavljivo dok ne bi čula kako se stara metalna vrata otvaraju i dok smijeh bezbrižne mladosti ne bi označio početak.

Iza fotelje Merjem nije mogla vidjeti lica, ali je po glasovima znala da je u pitanju zaljubljeni mladi par, koji svakog petka posle škole dolazi da uživa u posebnoj mješavini ljubavi i žudnje koja je zaštitni znak svih pubertetlija. Ovaj mladi par nije vodio ljubav svakog petka na krovu, po svim vremenskim prilikama ili neprilikama, oni su se jebali.

U tih pola sata, svakog petka, Merjem se osjećala istinski slobodno i bez straha, ona je bila u poziciji moći, neprimjetna, na koljenima prisluškujući tinejdžere dok se jebu.

"Snijeg nije promijenio ništa", govorila je sebi dok se čuli uzdasi u pozadini, sve je isto. "I volim što je sve isto, jer da je drugačije, ne bi znala šta da radim".

***

Zvijer

Ja sam bezbožnik koji vam je gadan. Ja sam šejtan koji se krije u sjenama, mračnim stepeniština i slijepim ulicama, uvijek sam tu negdje i čekam da ugrozim udobnost vašeg života. Ja sam HIV pozitivan, što znači da moj imuni sistem ne postoji i da ću uskoro umrijeti u nepodošljivoj boli.

Svakodnevno šetam ulicama Sarajeva, od Sebilja do Marindvora, sjednem na kulpu i gledam život kako bezobrazno brzo prolazi. Gledam vas kako se vozite u prepunom tramvaju, tako ste različiti jedni od drugih, a opet ste mi svi nekako isti. Gledam kako vaša djeca trčkaraju u grupicama da bi što prije stigli u školu, kao da žure da nešto nauče od pametne nastavnice koja zrači toplinom, i koja je njima kao zamjenska majka. I ja sam nekada bio slatki dječarac bez ijedne brige na svijetu sa milion drugova, stvarnih i izmišljenih, i ja sam osmišljavao sebi svojstvene svijetove u kojima sam ja komandos koji se bori protiv nevidljivih zala ili sam možda poznati fudbaler koji daje gol u devetestoj minuti finala svijetskog prvenstva, na odušvljenje publike. Nisam znao šta je bol ili patnja; sada znam. Gledam vas kako žurite na posao, na romantične sastanke, na fakultet, svi negdje žurite pa nemate vremena stati i pogledati mene, koji je tu među vama, u oči. Nekada imam osjećaj da sam nevidljiv, da sam duh među živima.

Ne krivim vas za to, i ja sam bio takav dok nisam postao hodajući košmar, hodajući *freddie krugger*. Nisam primjećivao ružne i odvratne stvari. Jer smo mi kao ljudska bića u razvijenom svijetu navikli, kako bi život učinili podnošljivijim, zatvarati oči pred stvarima koje su devijacije od neke općeprihvaćene normale. To nam je u prirodi, moramo zaštititi prvo sebe i sebi najbliže. Zbog toga ne razmišljam o obrezivanju djevojčica u Senegal, o *slummovima* Južne Amerika, djevojčicama koje su prisiljene na prostituciju u indiji i sličnim *real-life* hororima. Ja razumijem da vam je lakše pričati o meni kao o statističkom podatku, jer bi vam bilo nepodnošljivo teško gledati me u oči i nazivati me pederom ili narkomanom, koji je sam kriv za svoju nesreću.

Kada zamišljam svoju sahranu vidim majku koja sama plače sa buketom cvijeća u rukama, dok plaćeni radnici u rukavicama i zaštitnim odijelima spuštaju kovčeg sa mojim istruhlom beživotnim tijelom u vlažnu zemlju. Nema tužne pozadinske muzike kao u filmovima. Nema epiloga, jednostavno se sve završi. Svijestan sam da niko neće tugovati za mnom, neće se proliti suze na dan kada isparim, mobiteli neće nemirno zvoniti da obavjeste ljude o velikom gubitku jednog velikog čovjeka. Moj otac, kojeg nisam vidio godinama, će sa cigarom u ruci i čašicom rakije pored sebe, bez zaustavljanja preletjeti preko smrtovnicu u Oslobođenju, na kojoj ispod moje slike iz boljih, tinejdžerskih dana piše POSLJEDNJI POZDRAV, s ljubavlju MAMA.

http://maxminus.weebly.com	DIOGEN pro kultura magazin pro culture magazine
 MAXMINUS DRUGI PRVOG ELEKTRONSKOG ČASOPISA ZA POLITIČKU SATIRU, HUMOR, KARIKATURU I STRIP NA BALKANU	http://diogen.weebly.com

PR

DIOGEN pro kultura
<http://diogen.weebly.com>

MaxMinus magazin
<http://maxminus.weebly.com>

DO NOT COPY